

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga (besedilo, vsebina zakonske določbe, ki je podlaga za izdajo uredbe)

Pravna podlaga za izdajo predlagane Uredbe o izvajanju izvedbene uredbe (EU) o skupnih zahtevah za izvajalce storitev upravljanja zračnega prometa/izvajanja navigacijskih služb in drugih funkcij omrežja za upravljanje zračnega prometa ter njihov nadzor je sedmi odstavek 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22), ki določa: »Za izvrševanje predpisov Evropske unije vlada izdaja uredbe in druge akte iz svoje pristojnosti.«

2. Rok za izdajo uredbe, določen z zakonom

Uredba 2017/373/EU je bila nazadnje spremenjena z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2023/1771 z dne 12. septembra 2023 o spremembi Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2017/373 glede sistemov upravljanja zračnega prometa in navigacijskih služb zračnega prometa in njihovih sestavnih delov ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1032/2006, (ES) št. 633/2007 in (ES) št. 262/2009 (UL L št. 228 z dne 15. 9. 2023, str. 49; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/1771/EU), ki je začela veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije 5. oktobra 2023. Do tega dne je bilo treba določiti potrebne nacionalne ureditve, da se v celoti doseže skladnost z zahtevami Uredbe 2017/373/EU.

3. Splošna obrazložitev predloga uredbe, če je potrebna

Za doseganje skladnosti z zahtevami Uredbe 2017/373/EU je treba opredeliti nekatere ureditve in ukrepe. S to uredbo se določijo pristojni organi, urejajo se: opredelitev potrebe po izvajanju služb zračnega prometa, zaščita spektra, zahteve za subjekte glede letalskih podatkov in letalskih informacij, zagotavljanje podatkov o terenu in ovirah, zahteve glede projektiranja struktur zračnega prostora in vzdrževanje in redni pregled postopkov letenja. Določijo se tudi prekrški. Ker Uredba 2023/1771/EU preureja in spreminja pravni okvir EU, je tako treba spremeniti in preurediti pravno urejanje izvajanja uredb EU tudi v Sloveniji.

4. Predstavitev presoje posledic za posamezna področja, če te niso mogle biti celovito predstavljene v predlogu zakona

Sprejetje uredbe in njeno izvajanje ne povečujeta proračunskih odhodkov. Agencija bo izvedla administrativne prilagoditve za izvajanje nadzora nad izvajanjem Uredbe 2017/373/EU in te uredbe. Z uveljavitvijo te uredbe ne bodo nastale nove administrativne posledice za agencijo, saj ohranja dosedanje obveznosti in pristojnosti, kar bo zagotovila iz obstoječih lastnih virov financiranja. Proračunski viri financiranja agencije ostanejo enaki ne glede na te obveznosti in pristojnosti, prav tako ostane enak tudi obseg pravic porabe proračunskih virov.

Z izvajanjem te uredbe ne bodo nastale nove obveznosti za izvajalca komunikacijskih, navigacijskih in nadzornih služb – Javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije, d. o. o., tako kot izvajalca monitoringa kot tudi upravljavca nadzornih spraševalnikov. Sredstva in vire za izvajanje te uredbe zagotovi javno podjetje iz obstoječih virov financiranja.

Z uveljavitvijo uredbe Ministrstvu za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) ne bodo nastali novi stroški, saj je ministrstvo že zagotovilo prvi zajem podatkov o ovirah in terenu v območju 1 in območju 2b, območju 2c in območju 2d. Nadalje ministrstvo redno zagotavlja sredstva za izvajanje nalog Geodetskega inštituta Slovenije – upravljanje podatkovnih slojev terena in ovir. Za pridobitev novih, posodobljenih podatkov o terenu bo ministrstvo začelo izvajati morebiten medresorsko dogovorjen projekt. V tem trenutku se tako ne predvidevajo novi stroški za zagotavljanje podatkov o terenu. Vir financiranja in pravice porabe so zagotovljeni.

Ministrstvo ter agencija že izvajata naloge, s katerimi se vzdržuje že vzpostavljen podatkovni sloj podatkov o terenu in ovirah.

Z izvajanjem te uredbe ne bodo nastale nove obveznosti za Ministrstvo za obrambo, Vojaški letalski nadzorni organ (v nadaljnjem besedilu: VLO), glede izvajanja pristojnosti v zvezi z delovanjem vojaških nadzornih spraševalnikov v skladu s to uredbo, saj se obveznosti oz. pristojnosti ne spreminjajo. Vojaški letalski organ bo zagotovil izvajanje svojih pristojnosti iz obstoječih virov financiranja. Proračunski viri financiranja ostanejo enaki, prav tako ostane enak tudi obseg pravic porabe proračunskih virov.

Z uveljavitvijo uredbe bodo nastale administrativne posledice:

- (kot doslej) ministrstvo bo upoštevalo zahteve v postopkih sprejemanja prostorskih aktov;
 - pri agenciji se bo z uveljavitvijo te uredbe ohranjal enak obseg del in izvajanje administrativnih postopkov;
 - pri Inšpektoratu Republike Slovenije za naravne vire in prostor se z uveljavitvijo te uredbe ohranja potreba po izvedbi nadzorstvenih nalog;
 - pri VLO se bo ohranjal enak obseg administrativnih postopkov;
- kar bodo organi zagotovili v okviru obstoječih virov financiranja.

Nadalje se z uveljavitvijo predloga te uredbe še naprej ohranijo stroški za investitorja ovire, če bo ta premični ali nepremični objekt ali predmet predstavljal oviro iz te uredbe (v območju 1, območju 2b, območju 2c in območju 2d). V takem primeru bo moral agenciji zagotoviti podatke o oviri, ki morajo vsebovati sezname značilnosti, določene v določbi AIS.TR.360 Priloge VI Uredbe 2017/373/EU, in izpolnjevati zahteve glede kakovosti iz te uredbe. Ocenjena vrednost stroškov za zajem, modeliranje in vpis posamične identificirane ovire v državno zbirko podatkov je med 150 in 500 EUR (odvisno od razpoložljivosti vseh potrebnih informacij za vpis in potrebe po terenski meritvi).

Z uveljavitvijo predloga uredbe bodo nastali stroški za operatorja aerodroma, ki bo moral agenciji zagotoviti podatke o terenu in ovirah v območju 2a, območju 3 in območju 4, ki morajo vsebovati seznam značilnosti, določen v določbi AIS.TR.355 in določbi AIS.TR.360 Priloge VI Uredbe 2017/373/EU, in izpolnjevati zahteve glede kakovosti iz te uredbe. Ocenjena vrednost stroškov za zagotovitev podatkov o terenu in ovirah je za območje 2a od 5.000 do 8.000 EUR za letališče, za območje 3 od 17.000 do 30.000 EUR za letališče in za območje 4 od 7.000 do 13.000 EUR na letališče (če gre za standardni obseg območja 120 m x 900 m).

Pri Geodetskem inštitutu Slovenije se bo z uveljavitvijo te uredbe nadaljevala obveznost upravljanja podatkovnih slojev terena in ovir.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

K 1. členu:

Člen določa obseg urejanja. Republika Slovenija je z Uredbo o izvajanju izvedbene uredbe (EU) o skupnih zahtevah za izvajalce storitev upravljanja zračnega prometa/izvajanja navigacijskih služb in drugih funkcij omrežja za upravljanje zračnega prometa ter njihov nadzor (Uradni list RS, št. 6/22) uredila izvajanje Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2017/373 z dne 1. marca 2017 o skupnih zahtevah za izvajalce storitev upravljanja zračnega prometa/izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa in drugih funkcij omrežja za upravljanje zračnega prometa ter njihov nadzor, razveljavitvi Uredbe (ES) št. 482/2008, izvedbenih uredb (EU) št. 1034/2011, (EU) št. 1035/2011 in (EU) 2016/1377 ter spremembi Uredbe (EU) št. 677/2011 (UL L št. 62 z dne 8. 3. 2017), s spremembami (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2017/373/EU), pristojnosti in prekrške.

Uredba 2017/373/EU se je s tem vsebinsko obsežno nadgradila in spremenila (z zadnjo spremembo - Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2023/1771 z dne 12. septembra 2023 o spremembi Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2017/373 glede sistemov upravljanja zračnega prometa in navigacijskih služb zračnega prometa in njihovih sestavnih delov ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1032/2006, (ES) št. 633/2007 in (ES) št. 262/2009 (UL L št. 228 z dne 15. 9. 2023, str. 49; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/1771/EU), ki je začela veljati 5. oktobra 2023).

Zato izvajanje Uredbe 2017/373/EU (zaradi njene zadnje spremembe: Uredbe 2023/1771/EU) terja nadaljnje urejanje v predpisu, ki ureja izvajanje uredbe EU, zaradi česar je treba veljavno uredbo o izvajanju temeljito spremeniti oziroma izdati novo.

Poleg tega je Uredba 2023/1771/EU razveljavila Uredbe 2009/29/ES, Uredbo 2011/1206/EU in Uredbo 2011/1207/EU. Za izvajanje Uredbe 2011/1207/EU je bila sprejeta Uredba o izvajanju izvedbene uredbe (EU) o določitvi zahtev glede učinkovitosti in interoperabilnosti nadzora za enotno evropsko nebo (Uradni list RS, št. 168/20). Uredba o izvajanju Uredbe 2011/1207/EU se ne more več uporabljati zaradi razveljavitve uredbe EU, poleg tega so se z Uredbo 2023/1771/EU določbe glede zaščite spektra spremenile, predvsem se je spremenil način podajanja zahtev. Zato je treba način nacionalne uveljavitve zahtev glede zaščite spektra ohraniti, po potrebi spremeniti in prenesti v to, novo uredbo.

Radiofrekvenčni spekter je omejena naravna dobrina, ki ima veliko gospodarsko vrednost. Ključni za zračno navigacijo so nadzorni spraševalniki na zemlji (angl. ground-based surveillance interrogators) in sekundarni nadzorni radarski odzivniki (angl. secondary surveillance radar transponder), ki delujejo na frekvencah 1030 MHz in 1090 MHz. Ker lahko pride do preobremenitve delovanja naprav, posledično njihovega nezanesljivega delovanja ali nedelovanja, to pa lahko resno vpliva na varnost v zračnem prometu, je treba preprečiti pretirano spraševanje sekundarnih nadzornih radarskih odzivnikov. Stroka za preprečevanje pretiranega spraševanja svetuje načrtno in stalno opazovanje in spremljanje delovanja nadzornih spraševalnikov na zemlji – monitoring – in sprejemanje ukrepov na podlagi rezultatov monitoringa.

S to uredbo se določajo izvajanje monitoringa ter druge potrebne ureditve in ukrepanja glede na rezultate monitoringa. Med pristojna organa in druge deležnike se porazdelijo naloge monitoringa in druge potrebne obveznosti. Da se dosežeta učinkovito izvajanje predpisa in odvratilni učinek, se določijo prekrški in globe.

V členu, ki določa vsebino urejanja te uredbe, se tako ohrani tudi določba, da ta uredba ne posega v upravljanje radiofrekvenčnega spektra, določenega z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije. Določbe te uredbe ne posegajo v pristojnosti po Zakonu o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2)) (Uradni list RS, št. 130/22 in 18/23 – ZDU-10):

- ZEKom-2 v 31. členu določa, da državni organi v skladu z mednarodnopravnimi akti, uveljavljenimi v Republiki Sloveniji, skrbijo za učinkovito in nemoteno uporabo radiofrekvenčnega spektra Republike Slovenije in pravic Republike Slovenije do orbitalnih pozicij. V skladu s to določbo se razume, da je treba za doseganje ciljev glede zaščite spektra sprejeti to uredbo, ki pa se nanaša le na segment spektra, frekvenci 1030 MHz in 1090 MHz;
- ZEKom-2 nadalje določa, da radiofrekvenčni spekter Republike Slovenije na podlagi javnega pooblastila upravlja Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: AKOS) ter pri tem upošteva strateške usmeritve ministrstva in strateške dokumente Republike Slovenije in EU. Ta uredba je v skladu z zdajšnjo strategijo upravljanja radiofrekvenčnega spektra;
- ZEKom-2 nadalje določa, da lahko AKOS pri čezmejnem škodljivem motenju, povzročenem z oddajanjem radijskega signala iz drugih držav, sprejme nujne in sorazmerne ukrepe za zaščito nemotene uporabe radiofrekvenčnega spektra v Republiki Sloveniji. Ti ukrepi obsegajo predvsem povečanje dovoljene oddajne moči, spremembo antenskega sevalnega diagrama, spremembo polarizacije, spremembo višine antene nad terenom ter spremembo lokacije oddajanja, če se s tem območje pokrivanja ne spremeni. Ta uredba ne posega v pristojnosti AKOS glede sprejemanja ukrepov. Da pa se zagotovi učinkovito izvrševanje sedaj Uredbe 2017/373/EU, se že do sedaj določeni potrebni izvršilni ukrepi ohranijo in določijo v tej uredbi.

S tem se utemeljuje, da ta uredba ne posega v pristojnosti AKOS.

Poleg tega Uredba 2023/1771/EU podaja nove zahteve. Določba glede opredelitve potrebe po izvajanju služb zračnega prometa (člen 3a Uredbe 2023/1771/EU) terja nacionalne ureditve, ki so nujne za izvajanje uredbe EU.

Ta uredba mora torej urediti izvajanje novega pravnega okvira za izvajalce storitev upravljanja zračnega prometa/izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa in pri tem upoštevati in ohraniti uveljavljene in s predpisi EU skladne nacionalne ureditve. Podati pa je treba tudi nove, kot je treba za izvajanje vseh nalog, ki jih (prenovljena) Uredba 2017/373/EU nalaga državi in subjektom.

K 2. členu:

Določi se, da je agencija pristojni organ iz Uredbe 2017/373/EU. Agencija je tudi organ za izvajanje nadzora nad izvajanjem Uredbe 2017/373/EU in te uredbe.

Nadalje se določi organ, pristojen za nadzor nad izvajanjem te uredbe v delu, ki se nanaša na javne ali zasebne subjekte, ki zagotavljajo storitve za ustvarjanje in zagotavljanje geodetskih podatkov ter digitalne podatke o terenu in ovirah - Inšpektorat Republike Slovenije za naravne vire in prostor. Namreč, 32. člen Zakona o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 77/10 in 61/17 – ZAI) določa naloge Geodetskega inštituta Slovenije in mu daje pooblastilo, da izvaja razvojne in strokovno-tehnične naloge državne geodetske službe. Geodetski inštitut Slovenije v skladu s 34. členom tega zakona nadzira geodetska uprava. 39. člen zakona pa določa, da nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ter drugih predpisov s področja geodetske dejavnosti izvajajo geodetski inšpektorji.

Nadalje se določi, da ima VLO pristojnosti v zvezi z delovanjem vojaških nadzornih spraševalnikov v skladu s to uredbo. Ta določba prenaša pristojnost iz do sedaj veljavne ureditve glede zaščite spektra. Ministrstvo za obrambo je treba izvzeti iz nadzora agencije oziroma razmejiti pristojnosti med agencijo in VLO skladno z izhodišči 5.a člena Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo, 46/16, 47/19 in 18/23 – ZDU-10).

V skladu z določili predloga uredbe bi se nadzor agencije nad Ministrstvom za obrambo lahko izražal:

- z omejitvijo ali prekinitvijo delovanja tistega vojaškega nadzornega spraševalnika, za katerega obstaja sum, da je povzročitelj pretiranega nadzornega spraševanja. Ta vidik je načeloma urejen v osmem odstavku 5. člena te uredbe;
- z globo v primeru kršitev obveznosti iz 7. člena.

S to določbo se upošteva že večkrat poudarjeno razmerje med agencijo in Ministrstvom za obrambo, VLO ter se obenem odpravljajo vsakršni dvomi glede morebitnih dodatnih pristojnosti Ministrstva za obrambo oziroma VLO.

S takimi določbami se nadaljuje že vzpostavljena ureditev glede pristojnosti.

K 3. členu:

V tem členu se določi pomen izrazov. Ker je v slovenskih različicah predpisov EU pogosto veliko izrazov prevedenih različno, se za jasnost in doslednost v tej uredbi uporabljajo pomeni izrazov, kot so opredeljeni v Uredbi 2017/373/EU.

Ob tem se doda pomen izraza »premik«, ki je uporablja v členu te uredbe o opredelitvi potrebe po izvajanju služb zračnega prometa.

K 4. členu:

Člen 3a Uredba 2017/373/EU podaja zahteve glede opredelitve potrebe po izvajanju služb zračnega prometa in sicer, da države članice opredelijo potrebo po izvajanju služb zračnega prometa, tako da upoštevajo vse naslednje dejavnike: (a) vrste zadevnega zračnega prometa; (b) gostoto zračnega prometa; (c) meteorološke razmere; (d) druge zadevne dejavnike, povezane s cilji služb zračnega prometa, opredeljenimi v točki ATS.TR.100 Priloge IV. Države članice pri opredeljevanju potrebe po izvajanju služb zračnega prometa ne upoštevajo sistemov za izogibanje trčenjem v zraku, ki se nahajajo na zrakoplovih.

Ta določba predpisa EU je prenos standarda Mednarodne organizacije civilnega letalstva (v nadaljnjem besedilu: ICAO)(št. 2.4.1 iz Poglavja 2) iz Priloge 11 v pravni red EU.

Ministrstvo je skupaj agencijo pripravilo predlog dejavnikov, ki bi lahko bili relevantni pri opredelitvi potrebe za izvajanje služb zračnega prometa, in jih posvetovalo na strateški ravni z Odborom za upravljanje zračnega prostora Republike Slovenije in izvajalcema storitev ATM/ANS – Kontrolo zračnega prometa Slovenije, d. o. o., ter Agencijo Republike Slovenije za okolje.

Ministrstvo, glede na odzive v posvetovanju, je opredelilo dejavnike, ki se upoštevajo pri opredelitvi potrebe po izvajanju služb zračnega prometa. Ob tem je treba upoštevati, da nabor dejavnikov ne pomeni obveznosti glede izvajanja služb zračnega prometa, pač pa ta nabor prispeva k opredelitvi potrebe po izvajanju služb zračnega prometa. Ta se določi v skladu z zakonom, ki ureja izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa v Republiki Sloveniji, ob hkratnem izpolnjevanju zahtev Uredbe 2017/373/EU. Prav tako ta nabor dejavnikov ne zagotavlja pravice zagotavljanja teh služb, če ni tako določeno z zakonom in se hkrati ne izpolnjuje skupnih zahtev.

Zakon o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa (Uradni list RS, št. 30/06 – uradno prečiščeno besedilo, 109/09, 62/10 – ZLet-C in 18/11 – ZUKN-A) sicer podaja nekatere napotitve, ki se jih lahko razume kot v takratnem času (prvič je bil izdan leta 2003) sprejemljiv in možen način opredelitve potrebe po izvajanju služb zračnega prometa. 6. člen zakona med drugim določa, da v slovenskem zračnem prostoru in izven njega v obsegu, pod pogoji in na način, kot to določajo predpisi, ki se uporabljajo v Republiki Sloveniji, in mednarodne pogodbe, ki zavezujejo Republiko Slovenijo, vlada lahko natančneje določi obseg in prostorsko zasnovo izvajanja storitev služb. Z izvajanjem storitev služb morajo biti zagotovljeni varnost, rednost, nemotenost in razvoj upravljanja zračnega prometa ter izpolnjevanje mednarodnih obveznosti. Nato zakon podaja podrobne ureditve glede posebnosti v primeru prekinitve oziroma verjetne prekinitve zagotavljanja storitev služb iz prejšnjega odstavka. Nadalje pa se opredeljuje še zagotavljanje navigacijskih služb zračnega prometa na nekaterih letališčih. Taka zakonska opredelitev je sicer v skladu z zahtevo iz člena 3a Uredbe 2017/373/EU, ni pa (več) dovolj določna.

Ob opredelitvi dejavnikov, ki so relevantni za Slovenijo, ob upoštevanju sedanjega načina (in obsega) zagotavljanja navigacijskih služb zračnega prometa in izvajanja služb zračnega prometa ter izpolnjevanju interesov, se je opredelil (ozek) nabor dejavnikov, ki jih je treba upoštevati (ob morebitnem prihodnjem načrtovanju zagotavljanja navigacijskih služb zračnega prometa in izvajanju služb zračnega prometa). Tisti dejavniki, ki jim mora biti zadoščeno, pa se določijo v tej uredbi. Tako se določi, da se v času odprtosti, na javnem letališču, ki namenjeno za mednarodni zračni promet, zagotavlja:

- aerodromska služba informacij za letenje (AFIS), če operator aerodroma oz. obratovalec letališča napoveduje najmanj vsaj 1000 premikov letov IFR in vsaj 20 000 premikov letov VFR, ali
- kontrola zračnega prometa (ATC), če operator aerodroma oz. obratovalec letališča napoveduje kjer je najmanj 2 000 premikov letov IFR.

S tem se zadosti zahtevi člena 3a Uredbe 2017/373/EU, da je treba upoštevati dejavnike:

- vrsto zadevnega zračnega prometa (konkretno dejavniki: pogoje operacij (pojavljajo se operacije IMC / IFR); vrsto operacij (leti rednega zračnega prevoza); zahteve glede povezljivosti; zahteve za natančni prilet);
- druge zadevne dejavnike, kot je vrsta letališča (javno letališče, namenjeno za mednarodni zračni promet kot prijavljeno ICAO).

Ker pa so lahko relevantni tudi drugi dejavniki, ki presegajo gornje, se nadalje določi, da se službe zračnega prometa zagotavlja, če tako izhaja iz ocene varnosti, ki jo iz razlogov zagotavljanja varnosti zračnega prometa zahteva pristojni organ od operatorja aerodroma oziroma obratovalca letališča. Ta pri tem upošteva dejavnike iz člena 3a Uredbe 2017/373/EU, in seveda tudi dejavnike, ki smo jih podrobneje opredelili za Slovenijo. Ti so:

- glede vrste zadevnega zračnega prometa:
 - pogoji za operacije, in sicer pojavljajo se operacije IMC / IFR,
 - vrste operacij leti rednega zračnega prevoza
- glede gostote zračnega prometa:
 - napoved operatorja aerodroma oz. obratovalca letališča najmanj 2000 premikov IFR (tj. let IFR) vsaj 1000 premikov IFR in vsaj 20 000 premikov VFR,
 - zahteve glede povezljivosti (ki se na nivoju države uresničujejo preko drugih mehanizmov, ne pa z izvajanje zahtev Uredbe 2017/373/EU), in
 - zahteve za natančni prilet,
- glede meteoroloških razmer prisotnost spremenljivih vremenskih pogojev, in sicer da na aerodromu meteorološke razmere VMC ne omogočajo operacij VFR oz. meteorološke razmere zahtevajo operacije IFR,
- glede drugih zadevnih dejavnikov:

- o vrsta letališča, in sicer javno letališče, namenjeno za mednarodni zračni promet kot prijavljeno ICAO,
- o razpoložljivost komunikacije zrak–zemlja ter
- o nacionalni interesi, in sicer sprejete mednarodne obveznosti Republike Slovenije na obrambnem področju ali druge obrambne potrebe.

Dejavnika glede gostote zračnega prometa, konkretno:

- napoved operatorja aerodroma oz. obratovalca letališča najmanj 2000 premikov IFR (tj. let IFR) vsaj 1000 premikov IFR in vsaj 20 000 premikov VFR,
- zahteve glede povezljivosti (ki se na nivoju države uresničujejo preko drugih mehanizmov, ne pa z izvajanje zahtev Uredbe 2017/373/EU),

se prepoznata kot zahtevi, ki se ju uveljaviti s predpisom in postaneta zavezujoči pri opredelitvi potrebe po izvajanju služb zračnega prometa.

Tabelarni prikaz vseh dejavnikov, ki so relevantni pri opredelitvi potrebe za izvajanje služb zračnega prometa:

1	2	3	4	vrstica
zahteva iz člena 3a(1)	vrsta dejavnika (na kaj se dejavnik nanaša)	dejavnik	dejavnik je relevanten	
A vrste zadevnega zračnega prometa <i>types of air traffic involved</i>	A1 tipi zrakoplovov <i>types of aircraft</i>	izvajajo se samo običajne, konvencionalne operacije (brez zrakoplovov z reaktivnim pogonom) <i>conventional operations only (without jets)</i>	-	1
		občasno se izvajajo operacije z zrakoplovi z reaktivnim pogonom <i>intermittent or regular jet operations</i>	-	2
		pogosto/redno se izvajajo operacije z zrakoplovi z reaktivnim pogonom <i>intermittent or regular jet operations</i>	-	3
		pojavljajo se različne vrste operacij z zrakoplovi različnih hitrosti <i>combination of different types of air traffic with aircraft of different speeds (conventional, jet etc.)</i>	-	4
		pojavljajo se različne vrste operacij z zrakoplovi različnih kategorij velikosti <i>combination of different types of air traffic with aircraft of different size categories (increased risk of wake turbulence)</i>	-	5
	A2 pogoji za operacije <i>operational conditions</i>	pojavljajo se operacije VMC / VFR <i>day VMC / VFR</i>	-	6
		pojavljajo se operacije VMC / VFR <i>day and night VMC / VFR</i>	-	7
		pojavljajo se operacije IMC / IFR <i>IMC / IFR</i>	AFIS	8
	A3 vrste operacij <i>types of operations</i>	leti rednega zračnega prevoza <i>scheduled transport flights</i>	AFIS	9
		leti posebnega zračnega prevoza (vključno s komercialnim zračnim prevozom) <i>non-scheduled transport flights (but commercial transport offered)</i>	-	10
		posebne operacije <i>special type of operation</i>	-	11
		leti za usposabljanje, šolski leti, ki se pojavljajo redno ali občasno <i>training flights of flight, regular/non-regular</i>	-	12
		leti splošnega letalstva in aktivnosti lokalnih aeroklubov ipd. <i>general aviation flights and local flight activities only</i>	-	13
		zahteve PBN <i>PBN requirements</i>	-	14
B gostota zračnega prometa <i>air traffic density</i>		operator aerodroma oz. obratovalec letališča napoveduje najmanj 2000 premikov IFR (tj. let IFR, kot premik se šteje tako vzlet kot pristank) [vsaj v enem letu v prihodnjem RP*] <i>aerodrome operator forecasts at least 2000 IFR movements (take-offs and landings) [at least in one year of next RP]</i>	ATC - AFIS	15
		operator aerodroma oz. obratovalec letališča napoveduje [vsaj v enem letu v prihodnjem RP*] vsaj 1000 premikov IFR in vsaj 20 000 premikov VFR <i>aerodrome operator forecasts at least 1000 of IFR movements and 20 000 VFR movements [at least one year in next RP]</i>	AFIS	16
		zahteve glede povezljivosti <i>connectivity requirements</i>	ATC - AFIS	17
		zahteve za natančni prilet	ATC	18

		<i>requirements for precision approach</i>		
C meteorološke razmere <i>meteorological conditions</i>	C1 prisotnost spremenljivih vremenskih pogojev <i>diverse weather conditions</i>	na aerodromu meteorološke razmere VMC ne omogočajo operacij VFR oz. meteorološke razmere zahtevajo operacije IFR <i>at the aerodrome, VMC meteorological conditions do not allow VFR operations or meteorological conditions require IFR operations</i>	ATC	19
		vetrna komponenta presega prag, ki presega mejne vrednosti za tipične zrakoplove na aerodromu <i>the wind component exceeds a threshold exceeding the threshold values for typical aircraft at the aerodrome</i>	-	20
D drugi zadevni dejavniki <i>other relevant factors</i>	D1a vrsta letališča <i>type or airport (public/non-public, international – non-int., etc.)</i>	javno letališče, nejavno letališče oz. za lastne potrebe <i>public/non - public airport</i>	-	22
		letališče, namenjeno za notranje in domače lete <i>international/domestic (internal flights - Shengen) airport</i>	-	23
		javno letališče, namenjeno za mednarodni zračni promet kot prijavljeno ICAO <i>public international airport (as promulgated to ICAO)</i>	ATC - AFIS	24
	D1b umestitev letališča, aerodroma <i>airport location</i>	v bližini (drugega) CTR <i>in close proximity to the CTR</i>	-	25
		v bližini gosto naseljenega območja <i>in close proximity to a densely populated agglomeration</i>	-	26
	D2 jezik sporazumevanja <i>communication language</i>	Aerodrom uporabljajo le piloti s pooblastilom le za slovenski jezik <i>pilots with SI language only</i>	-	27
	D3 komunikacija zrak–zemlja <i>air - ground communication</i>	komunikacija zemlja zrak je na voljo <i>availability of air - ground communication</i>	FIS - alerting	28
	D4 nacionalni interesi <i>national interests</i>	sprejete mednarodne obveznosti Republike Slovenije na obrambnem področju ali druge obrambne potrebe <i>international obligations of the Republic of Slovenia in the field of defense or other defense requirements</i>	ATC - AFIS	29

Zaradi upoštevanja dejavnika uresničevanja nacionalnih interesov - sprejetih mednarodnih obveznosti Republike Slovenije na obrambnem področju ali druge obrambne potrebe, se tudi določi, da se opredelitev potrebe po izvajanju služb zračnega prometa ne uporablja za vojaško letališče, ne glede na to, ali se na njem zagotavlja služba zračnega premenita v skladu z Uredbo 2017/373/EU. S tem se naslavlja dejansko izvajanje služb zračnega prometa na vojaškem letališču Cerklje ob Krki, kar zagotavlja Kontrola zračnega prometa Slovenije, d. o. o., kot izvajalec storitev, ki je certificiran v skladu z Uredbo 2017/373/EU. Namreč, razlogi, ki nalagajo izvajanje služb zračnega prometa na tem vojaškem letališču (tj. sprejete mednarodne obveznosti Republike Slovenije na obrambnem področju ali druge obrambne potrebe), ne sodijo v obseg urejanja Čikaške konvencije in uredbe EU (ko ta podaja zahteve glede opredelitev potrebe po izvajanju služb zračnega prometa).

K 5. členu:

Ta člen določa pristojnosti in dolžnosti agencije, ministrstva, pristojnega za obrambo – vojaškega letalskega nadzornega organa, in izvajalca komunikacijskih, navigacijskih in nadzornih služb, da se dosežejo cilji zaščite spektra. Določi se, da se cilje zaščite spektra dosega z izvajanjem monitoringa

nadzornega spraševanja ob preseganju parametrov, kot jih določajo standardi iz zvezka IV priloge 10 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu (Uradni list FLRJ – Mednarodne pogodbe, št. 3/54, Uradni list RS, št. 24/92 – akt o notifikaciji nasledstva in Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 3/00), in zaznavi izgube nadzornih podatkov, ki je posledica pretiranega nadzornega spraševanja. Za nosilca obveznosti izvajanja monitoringa se določi izvajalec komunikacijskih, navigacijskih in nadzornih služb, kar je v skladu z Zakonom o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa (Uradni list RS, št. 30/06 – uradno prečiščeno besedilo, 109/09, 62/10 – ZLet-C in 18/11 – ZUKN-A; v nadaljnjem besedilu: ZZNSZP) javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije, d. o. o. (v nadaljnjem besedilu: KZPS). Prvi odstavek 14. člena ZZNSZP določa, da KZPS lahko poleg storitev, ki se izvajajo kot javna služba, opravlja tudi druge naloge, povezane z delovanjem služb, ki se določijo z aktom o ustanovitvi.

Za uspešno izvajanje monitoringa mora njegov izvajalec imeti na voljo podatke o nadzornih spraševalnikih, nameščenih na ozemlju Republike Slovenije, in njihovih upravljavcih. V ta namen vodi seznam nadzornih spraševalnikov in njihovih upravljavcev. AKOS izdaja odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za nadzorne spraševalnike, o izdanih odločbah pa vodi uradne evidence imetnikov odločb. Agencija in izvajalec monitoringa morata imeti na voljo seznam izdanih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za nadzorne spraševalnike (za uporabo frekvenc na frekvencah 1030 MHz in 1090 MHz), zato se določi, da AKOS, upravljavec uradnih evidenc, izdanih v skladu z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije, obvešča izvajalca monitoringa o izdanih odločbah. Seznam nadzornih spraševalnikov in njihovih upravljavcev, ki ga vodi izvajalec monitoringa, bo vseboval podatke tudi drugih subjektov (agencije, Ministrstva za obrambo, podatke, pridobljene neposredno od upravljavcev in od organov drugih, sosednjih držav).

Nadalje se določi, da izvajalec monitoringa periodično obvešča o rezultatih monitoringa nadzornega spraševanja agencijo in Ministrstvo za obrambo.

Izvajalec monitoringa poroča takoj agenciji, in če je relevantno, Ministrstvu za obrambo, v naslednjih primerih:

- ko vsota spraševanj presega parametre v obsegu, da se povzroči izguba nadzornih podatkov, ali
- ko je zaznan bistven odmik od vsakodnevno izmerjenih vsot spraševanj in se tveganje za izgubo nadzornih podatkov bistveno zviša.

Pretirano spraševanje lahko povzroči izgubo nadzornih podatkov. Tako se nadalje določi, da agencija v primeru, ko se zazna izguba nadzornih podatkov, ki je posledica pretiranega nadzornega spraševanja, lahko upravljavcu nadzornega spraševalnika, razen upravljavcu vojaškega nadzornega spraševalnika, naloži omejitev ali prekinitev delovanja tistega nadzornega spraševalnika, za katerega obstaja sum, da je povzročitelj pretiranega nadzornega spraševanja. Izguba nadzornih podatkov lahko namreč resno ogrozi letalsko varnost, zato je treba omogočiti sprejem učinkovitih ukrepov, s katerimi se ublaži oziroma izniči vpliv na letalsko varnost. Zato se določi, da ima agencija pristojnost naložiti omejitev ali prekinitev delovanja tega nadzornega spraševalnika (tega ne naloži upravljavcu vojaškega nadzornega spraševalnika).

V primeru upravljavcev vojaških nadzornih spraševalnikov ob zaznavi izgube nadzornih podatkov, ki je posledica pretiranega nadzornega spraševanja, Ministrstvo za obrambo, VLO, upravljavcu vojaškega nadzornega spraševalnika naloži omejitev ali prekinitev delovanja tistega vojaškega nadzornega spraševalnika, za katerega obstaja sum, da povzroča pretirano nadzorno spraševanje.

V navodilih iz 8. člena te uredbe se natančneje opredelijo posamezni koraki v ravnanju agencije ob zaznavi izgube podatkov, ki so posledica pretiranega nadzornega spraševanja. Glede na rezultate monitoringa in konkretno stanje agencija kot pristojni nadzorni organ samostojno sprejme odločitve o omejitvi ali prepovedi delovanja nadzornega spraševalnika.

Nadzor in s tem povezano nadaljnje ukrepanje Ministrstvo za obrambo, VLO, sta v skladu s 5.a členom Zakona o letalstvu in 3. členom Pravilnika o Vojaškem letalskem organu in pogojih, ki jih morajo izpolnjevati vojaški letalski nadzorniki za opravljanje nalog v tem organu (Uradni list RS, št. 82/20)(11. točka drugega odstavka 3. člena tega pravilnika določa, da VLO izvaja strokovne in nadzorne naloge glede varnosti letenja ter varnosti v zvezi z drugimi letalskimi dejavnostmi, osebjem in napravami, ki se uporabljajo v vojaškem letalstvu; 14. točka pa, da VLO opravlja druge naloge nadzora varnosti,

določene s predpisi, drugimi akti in standardi, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji za vojaško letalstvo).

Zahteve glede zaščite spektra določajo standardi ICAO, kot so določeni v določbah 3.1.1.7.9.1 in 3.1.2.10.3.7.3 zvezka IV priloge 10 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu (Uradni list FLRJ – Mednarodne pogodbe, št. 3/54, Uradni list RS, št. 24/92 – akt o notifikaciji nasledstva in Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 3/00). Predpis EU tako določi omejitve spraševanja, in sicer v obsegu, da spraševanje ne preseže števila odzivov, kot je določeno v navedenih standardih. Obveznost izpolnjevanja standardov ICAO podaja Uredba 2017/373/EU, v določbi CNS.TR.100 Delovne metode in operativni postopki za izvajalce komunikacijskih, navigacijskih ali nadzornih služb oddelka 1 priloge VIII.

K 6. členu:

Ker aktivnosti za zaščito spektra vključuje veliko različnih deležnikov, ki delujejo na različnih področjih, se za usklajevanje interesov oblikuje Medresorska skupina za zaščito spektra. Naloga te skupine je upravljanje zaščite spektra, kar pomeni, da usklajuje interese pri pripravi navodil za zagotavljanje zaščite spektra, spremlja njihovo izvajanje in pristojnima organoma predlaga sprejetje potrebnih ukrepov. Ti predlogi se lahko nanašajo na ureditve v skladu z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije, zakonom, ki ureja letalstvo, in zakonom, ki ureja izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa, ali na ureditve iz predpisov EU.

Agencija oziroma Medresorska skupina za zaščito spektra lahko pri izvajanju svojih nalog v skladu s to uredbo prepozna potrebo po sprejetju ukrepov, ki so v skladu z veljavno zakonodajo v pristojnosti drugih organov oziroma resorjev (na primer predlog za spremembo zakonodaje, kot je ZZNSZP, in podobno).

Opredelijo se ključni deležniki in določi se, da so ti člani Medresorske skupine za zagotavljanje zaščite spektra. Določijo se naloge skupine, način imenovanja članov ter da delo te skupine vodi agencija.

Nadalje se določi, da je Medresorska skupina za zaščito spektra tista, ki agenciji predlaga izdajo navodil iz 8. člena te uredbe. S tem se zagotovi, da ima Ministrstvo za obrambo kot del Medresorske skupine za zaščito spektra vpliv na določitev osnovnih zahtev, načel in pogojev, ki jih morajo upoštevati upravljavci vojaških nadzornih spraševalnikov. Ohranja se dosedanje ureditev brez sprememb.

K 7. členu:

V tem členu se določajo obveznosti upravljavca nadzornega spraševalnika. Ne glede na to, da se pred začetkom uporabe pridobi ustrezno dovoljenje AKOS, je upravljavec nadzornega spraševalnika zavezan k proaktivnemu obveščanju izvajalca monitoringa in agencije o načinu delovanja nadzornega spraševalnika in spremembi delovanja.

Upravljavec vojaškega nadzornega spraševalnika mora v skladu z navodili iz 8. člena te uredbe o načinu in spremembi delovanja vojaškega nadzornega spraševalnika, ki bi lahko povzročil pretirano nadzorno spraševanje, obveščati izvajalca monitoringa neposredno ali prek Ministrstva za obrambo.

Obveznosti upravljavca vojaškega nadzornega spraševalnika se urejajo ločeno, saj zanj veljajo določene posebnosti. Določijo se obveznosti obveščanja izvajalca monitoringa o načinu in spremembah delovanja vojaškega nadzornega spraševalnika, in sicer obvešča sam izvajalec monitoringa neposredno ali preko Ministrstva za obrambo. Način obveščanja je določen tako, da bo lahko najbolj učinkovit glede na posebnosti neposrednega upravljavca vojaškega nadzornega spraševalnika. Podrobnejše ureditve bodo v navodilih iz 8. člena uredbe.

Nadalje je upravljavec nadzornega spraševalnika zavezan tudi k pripravi postopkov ukrepanja v primeru pretiranega nadzornega spraševanja, ki jih mora predložiti agenciji. V postopkih upravljavca nadzornega spraševalnika opredeli lastno ravnanje v zvezi z delovanjem njegovega nadzornega spraševalnika v primeru, da se zazna pretirano nadzorno spraševanje. Z obveznostjo predložitve takega postopka agenciji se doseže preglednost delovanja vseh nadzornih spraševalnikov in pripomore k usklajenemu ravnanju v primeru pretiranega nadzornega spraševanja.

Upravljavec vojaškega nadzornega spraševalnika prav tako uvede postopke ukrepanja v primeru pretiranega nadzornega spraševanja, ki ga lahko povzroča. O uvedenih ukrepih obvesti Ministrstvo za obrambo, VLO, ta pa podatke o uvedenih ukrepih pošlje agenciji v seznanitev.

K 8. členu:

Agencija izda navodila za zagotavljanje zaščite spektra, v katerih povzame veljavne ureditve ter opiše izvajanja aktivnosti, da se dosežejo cilji zaščite spektra, kot so določeni v iz prvega odstavka 3f člena Uredbe 2017/373/EU. Z izvajanjem navodil za zagotavljanje zaščite spektra Republika Slovenija dokazuje izvajanje zaščite spektra v skladu z Uredbo 2017/373/EU. Ohranja se dosedanje ureditev brez sprememb.

K 9. členu:

Države članice morajo učinkovito upravljati in nadzorovati vse dejavnosti, pri katerih se ustvarjajo letalski podatki in letalske informacije, da se s tem zagotovi ustrezna kakovost zagotovljenih podatkov glede na načrtovano uporabo. Ohranja se dosedanje ureditev brez sprememb.

(K prvemu in drugemu odstavku) Ker je način urejanja v petem odstavku 3. člena Uredbe 2017/373/EU tak, da se obveznost naloži državi članici, ne pa subjektu neposredno, se s to uredbo določi vsebinsko enaka obveznost tudi za subjekte, ki pripravljajo letalske podatke ali letalske informacije. Uredba 2017/373/EU v petem odstavku 3. člena določa, da države članice zagotovijo, da:

- (a) subjekti, ki pripravljajo letalske podatke ali letalske informacije, izpolnjujejo zahteve iz:
 - (i) točke ATM/ANS.OR.A.085 Priloge III, Uredbe 2017/373/EU razen tistih iz točk (c), (d), (f)(1) in (i) navedene priloge;
 - (ii) točke ATM/ANS.OR.A.090 Priloge III Uredbe 2017/373/EU;
- (b) letalske podatke in letalske informacije pripravlja, obdeluje in prenaša ustrezno usposobljeno, pristojno in pooblaščen osebje.

V Republiki Sloveniji letalske podatke ali letalske informacije zagotavljajo:

- izvajalci storitev ATM/ANS,
- operatorji aerodromov in obratovalci letališč,
- upravljaec podatkovnega sloja terena in ovir (Geodetski inštitut Slovenije (GIS)),
- investitorji ovir (pozor: le ko objekt ali naprava predstavlja oviro),
- geodetske službe,
- organizatorji letalskih prireditev in tekmovanj,
- agencija,
- pristojna ministrstva (MZI, MO, MZ, MZZ, MKO, MNZ) in Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR),
- Služba za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov (SPLNI),
- Policija,
- Ministrstvo za obrambo, Slovenska vojska.

Zahteve za operatorja aerodroma so določene v Prilogi IV poddela A – Podatki o letališču (ADR.OPS.A) Uredbe Komisije (EU) št. 139/2014 z dne 12. februarja 2014 o določitvi zahtev in upravnih postopkov v zvezi z aerodromi v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta, s spremembami (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2014/139/EU), in se uporabljajo za operatorja aerodroma Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana. Nadalje zahteve za obratovalce letališč določa Pravilnik o letališčih (Uradni list RS, št. 86/16), ki za letališča zahteva neposredno uporabo Priloge IV poddela A – Podatki o letališču (ADR.OPS.A) Uredbe 2014/139/EU. Ureditev v tem členu ni v nasprotju z določbami Priloge IV poddela A – Podatki o letališču (ADR.OPS.A) Uredbe 2014/139/EU, so pa zahteve glede kakovosti letalskih podatkov in letalskih informacij podrobneje opredeljene.

Za vse subjekte, ki pripravljajo letalske podatke in letalske informacije, razen izvajalca storitev ATM/ANS, zahteve iz petega odstavka 3. člena Uredbe 2017/373/EU niso celovito urejene v predpisu EU in jih je treba urediti tudi v slovenskem pravnem redu, kar se ureja s to določbo v tem členu.

(K tretjemu odstavku) Da se zagotovi, da letalske podatke in letalske informacije pripravlja, obdeluje in prenaša ustrezno usposobljeno osebje ob upoštevanju specifičnosti področja, se agenciji naloži

obveznost, da zagotovi ustrezno usposabljanje za zadevno osebje subjektov, ki pripravljajo letalske podatke ali letalske informacije. Osebje subjekta iz prvega odstavka tega člena se lahko usposobi tudi na drug primerljiv način.

K 10. členu:

(K prvemu, drugemu in tretjemu odstavku) Ohranja se dosedanje ureditev brez sprememb. Prostorske podatke o terenu in ovirah zagotavlja država v skladu z vzpostavljenimi ureditvami. V Republiki Sloveniji javne institucije že vodijo državne zbirke prostorskih podatkov. Za namene te uredbe je treba zagotoviti digitalne podatke o terenu na način in v obliki, kot se zahteva za potrebe zračnega prometa, torej uporabiti obstoječe vire in zbirke podatkov in jih ustrezno prilagoditi. Ministrstvo v sodelovanju z agencijo kot strokovnim in nadzornim organom izvaja potrebne aktivnosti za oblikovanje ustrezne zbirke podatkov. Ministrstvo tako tudi zagotovi sredstva, ki so potrebna za financiranje nalog za dosego vzpostavitve zbirke podatkov o terenu in ovirah za območje 1 in območje 2b, območje 2c in območje 2d ter vzdrževanje oziroma upravljanje podatkovnega sloja o terenu in ovirah.

Stroške, ki nastanejo z zagotavljanjem podatkov o terenu in ovirah v območju 2a, območju 3 in območju 4, nosijo operatorji aerodromov. Investitorji premičnega ali nepremičnega objekta ali predmeta, ki pomeni oviro, krijejo stroške zagotavljanja podatkov o zadevni oviri.

Prvi zajem podatkov o ovirah za območje 1 in območje 2b, območje 2c in območje 2d za Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana je že izveden, sredstva pa je zagotovilo ministrstvo. Standard Priloge 15 k Čikaški konvenciji (dopolnjeno s PANS AIM (Doc 10066, Procedures for Air Navigation Services, Aeronautical Information Management) določa, da se podatki o terenu za območje 2a zagotavljajo za aerodrome, ki se redno uporabljajo za mednarodni civilni zračni promet, in priporoča, da se za te aerodrome zagotavljajo dodatni podatki o terenu za preostali območji – območje 2 in območje 3. Posledično se ob upoštevanju rednega zračnega prometa na slovenskih letališčih podatki o terenu za območje 2 in območje 3 zagotavljajo le za Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana.

Določba tretjega odstavka tega člena se ohrani z namenom, če bi se v prihodnosti pojavilo dodaten aerodrom ali letališče, za katero se zahteva zagotavljanje podatkov o terenu in ovirah za območje 1, območje 2b, območje 2c in območje 2d.

(K četrtemu odstavku) Za zasnovo organizacije zajema, vzdrževanja in validacije podatkov o terenu in ovirah se določi javna institucija, ki strokovno ustrezno, predvsem pa dolgoročno in brez prekinitve zagotavlja take storitve: Zakon o geodetski dejavnosti v 32. členu določa naloge Geodetskega inštituta Slovenije in mu daje pooblastilo, da izvaja razvojne in strokovno-tehnične naloge državne geodetske službe.

K 11. členu:

Skladno s 112. členom Zakona o letalstvu mora vsak, ki namerava postaviti novo ali povečati oziroma povišati obstoječo oviro v coni civilnega letališča, za to dobiti predhodno soglasje agencije. Ob upoštevanju, da se postavitev ovire izvede v interesu investitorja premičnega ali nepremičnega objekta ali predmeta, ta nosi odgovornost in stroške zajema in zagotavljanja podatkov.

Ker je investitor premičnega ali nepremičnega objekta ali predmeta lahko hkrati operator aerodroma, za katerega se zahteve podajajo v naslednjem členu te uredbe, se iz zahtev tega člena izvamejo območja (območje 2a, območje 3 in območje 4), ki so v izključni pristojnosti operatorja aerodroma.

Za izvajanje te uredbe in Uredbe 2017/373/EU ter ob upoštevanju standardov ICAO glede podatkov o ovirah in terenu, kot so določeni v Prilogi 15 (in dopolnjeni s PANS AIM (Doc 10066, Procedures for Air Navigation Services, Aeronautical Information Management), je treba podati natančnejši opis postopkov, ki morajo biti izvedeni, da se doseže skladnost z zahtevami. Agencija v skladu s svojimi pristojnostmi izda oz. posodobi obstoječa navodila in jih objavi na svoji spletni strani.

Ohranja se dosedanje ureditev brez sprememb.

K 12. členu:

V skladu z določbo ADR.OR.B.025 Uredbe 2014/139/EU ima operator aerodroma dolžnost izvesti in dokumentirati vse ukrepe, inšpekcijske preglede, preizkuse, presoje varnosti ali potrebne naloge ter pristojnemu organu dokazati, da aerodrom in njegove ravnine, omejitev ovir in zaščite ter druga območja, povezana z aerodromom, nimajo nikakršnih značilnosti, zaradi katerih bi lahko bila operacija nevarna, zato nosi stroške, ki nastanejo za doseganje zahtev te uredbe.

Za izvajanje te uredbe in Uredbe 2017/373/EU ter ob upoštevanju standardov ICAO glede podatkov o ovirah in terenu, kot so določeni v ICAO Prilogi 15 (in dopolnjeni s PANS AIM (Doc 10066, Procedures for Air Navigation Services, Aeronautical Information Management)), je treba podati natančnejši opis postopkov, ki morajo biti izvedeni, da se doseže skladnost z zahtevami. Agencija v skladu s svojimi pristojnostmi izda oz. posodobi obstoječa navodila in jih objavi na svoji spletni strani.

Ohranja se dosedanje ureditev brez sprememb. Ob tem se dodaja, da je operator aerodroma subjekt v skladu z Uredbo 2014/139/EU (ne pa obratovalec letališča, kot ga določa Zakon o letalstvu).

K 13. členu:

Osmi odstavek 3. člena Uredbe 2017/373/EU določa, da države članice opredelijo osebe ali organizacije, ki so odgovorne za projektiranje struktur zračnega prostora, in zagotovijo, da te osebe ali organizacije izpolnjujejo zahteve iz Dodatka 1 k Prilogi XI (del FPD), ki podaja zahteve glede struktur zračnega prostora in postopkov letenja, ki jih te vsebujejo.

Agencija vlagatelja, ki dokaže izpolnjevanje zahtev iz Dodatka 1 k Prilogi XI (del FPD) Uredbe 2017/373/EU, vpiše na seznam subjektov (oseb ali organizacij), ki so odgovorne za projektiranje struktur zračnega prostora.

Ohranja se dosedanje ureditev brez sprememb.

K 14. členu:

(K prvemu odstavku) Deveti odstavek 3. člena Uredbe 2017/373/EU določa, da države članice zagotovijo vzdrževanje in redni pregled postopkov letenja za aerodrome in zračni prostor v njihovi pristojnosti. V ta namen države članice opredelijo subjekte (osebe ali organizacije), ki so odgovorni za navedene naloge in zagotovijo, da te osebe ali organizacije izpolnjujejo zahteve iz točk (a) in (k) 6. člena Uredbe 2017/373/EU. Zato se določi, da predlagatelj letalskega postopka zagotovi njegovo vzdrževanje in redni pregled. Predlagatelj letalskega postopka je običajno izvajalec službe zračnega prometa ali operator aerodroma, lahko pa je tudi drug zainteresiran subjekt, kot npr. ministrstvo, pristojno za obrambo.

Ob tem se doda določba, ki poskrbi za vzdrževanje in redni pregled postopkov letenja, ki so se uporabljali uveljavitvijo in uporabo pravil o izvajanju Uredbe 2017/373/EU, zagotovi izvajalec služb zračnega prometa. 27. januarja 2022 se je namreč začela veljati dosedanja uredba o izvajanju uredbe EU (ki jo ta uredba razveljavlja), obveznost izvajalca služb zračnega prometa pa je treba ohraniti.

(K drugemu odstavku) Naloga vzdrževanja in rednega pregleda struktur zračnega prostora se dodeli izvajalcu služb zračnega prometa, pri čemer morajo biti upoštevane usmeritve Odbora za upravljanje zračnega prostora Republike Slovenije.

(K tretjemu odstavku) Način vzpostavitve novega postopka letenja ali strukture zračnega prostora določa Postopek uvajanja sprememb v zračnem prostoru, ki ga je izdala agencija in je hkrati mehanizem izvajanja upravljanja zračnega prostora v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 2150/2005 z dne 23. decembra 2005 o določitvi skupnih pravil za prilagodljivo uporabo zračnega prostora (UL L št. 342 z dne 24. 12. 2005, str. 20) in drugimi akti, ki so izdani za izvajanje tega predpisa.

(K četrtemu odstavku) Deveti odstavek 3. člena Uredbe 2017/373/EU določa, da države članice zagotovijo vzdrževanje in redni pregled postopkov letenja za aerodrome in zračni prostor v njihovi pristojnosti in da v ta namen države članice opredelijo subjekte (osebe ali organizacije), ki so odgovorni za navedene naloge, in zagotovijo, da te osebe ali organizacije izpolnjujejo zahteve iz točk (a) in (k) 6. člena Uredbe 2017/373/EU. S to določbo se opredeli, da naloge vzdrževanja in rednega

pregleda letalskega postopka ali strukture zračnega prostora sme izvajati le oseba ali organizacija, ki izpolnjuje zahteve iz točk (a) in (k) 6. člena Uredbe 2017/373/EU.

(K petemu in šestemu odstavku) Ob upoštevanju sprejemljivih načinov zagotavljanja skladnosti (angl. acceptable means of compliance – AMC, glej 76. člen Uredbe 2018/1139/EU) AMC1 k devetemu odstavku 3. člena Uredbe 2017/373/EU se določi periodika pregleda letalskega postopka na pet let (opomba: pet let od potrditve letalskega postopka oz. strukture zračnega prostora). Če se pregled v petih letih ne izvede, se letalski postopek do uspešno izvedenega pregleda ali do njegove spremembe umakne iz uporabe.

(K sedmemu odstavku) Če se letalski postopek ne uporablja več, je pred prenehanjem njegove uporabe treba izvesti postopek uvajanja sprememb v zračnem prostoru, razen če te letalske postopke prevzame drug zainteresiran subjekt, ki pa mora zagotoviti pravočasno vzdrževanje ali redni pregled letalskega postopka.

(K osmemu odstavku) Predlagatelj letalskega postopka ali strukture zračnega prostora je odgovoren za objavo, spremembo ali umik objave letalskega postopka, kar se izvede tako, kot je zahtevano za letalske podatke in letalske informacije v skladu z Uredbo 2017/373/EU.

K 15. členu:

Da se pristojnemu organu omogočita učinkovit nadzor nad izvajanjem Uredbe 2017/373/EU in izvajanje njegovih pristojnosti, se v kazenskih določbah opredelijo prekrški in sankcije za prekršek upravljavca nadzornega spraševalnika. Tako se določijo prekrški in sankcije za kršitev te uredbe. Pretirano spraševanje lahko povzroči izgubo nadzornih podatkov, kar lahko vodi v okoliščine, ko je varnost zračnega prometa (resno) ogrožena. Globe morajo zato biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Globe za prekrške se določijo v razponu.

Prekrški se določijo za pravno osebo, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost upravljanja, odgovorno osebo v državnem organu in fizično osebo. S tem se naslavlja pretekle izkušnje v državah članicah EU, ko se je izkazalo, da lahko pretirano spraševanje povzroči naprave (nadzorni spraševalniki), ki jih upravljajo velika (ali majhna) podjetja, raziskovalne organizacije, nacionalne vojske, tudi posamezniki in drugi.

K 16. členu:

Uredba 2017/373/EU v četrtem odstavku 5. člena določa, da pristojni organi sprejmejo ali uvedejo vse ustrezne izvršilne ukrepe, potrebne za zagotovitev, da izvajalci storitev, ki so jim izdali certifikat ali – kadar je to primerno – ki so pristojnim organom podali izjavo, izpolnijo in še naprej izpolnjujejo zahteve iz te uredbe. Da se pristojnemu organu omogočita učinkovit nadzor nad izvajanjem Uredbe 2017/373/EU in izvajanje njegovih pristojnosti, se v kazenski določbi opredelijo sankcije za prekršek izvajalca storitev ATM/ANS, ki ga ta stori, če pristojnemu organu ne omogoči izvajanja njegovih pristojnosti, kot so določene v prvem odstavku 5. člena Uredbe 2017/373/EU.

Nadalje se dodajo prekrški tudi neizvajanje bistvenih zahtev Uredbe 2017/373/EU. Te določbe se štejejo za zadostne, da se zagotovi učinkovit nadzor nad izvajanjem zahtev Uredbe 2017/373/EU.

Globe za prekrške se določijo v razponu.

Primerjalne analize glede višine glob v drugih državah članicah EU ni bilo mogoče narediti. Nekatere države (Švica, Avstrija) imajo v svoji nacionalni zakonodaji določene globe za splošne kršitve v zvezi z zakonodajo o enotnem evropskem nebu (v katere okvir spada tudi Uredba 2017/373/EU).

Ohranja se dosedanje ureditev brez sprememb.

K 17. členu:

V tem členu se določijo prekrški in globe za investitorja ovire. Za prekrške v zvezi z izvajanjem te uredbe se globe določijo v razponu. Globe morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Ob določitvi razpona globe za kršitve te uredbe se upoštevajo posledice za varnost v zračnem prometu, ki bi nastale, če bi evidenca ali zbirka podatkov o terenu in ovirah postala nepopolna ali bi bili podatki v njej napačni. Globa je določena v višini, da bo pridobitev (ustrezno kakovostnega) podatka za zavezanca ugodnejša, kot je globa za prekršek, če podatka ne zagotovi ali zagotovi podatek neustrezne kakovosti. Ocenjena vrednost stroškov za zajem, modeliranje in vpis posamične identificirane ovire v državno zbirko podatkov je med 150 in 500 EUR (odvisno od razpoložljivosti vseh potrebnih informacij za vpis in potrebe po terenski meritvi).

Ohranja se dosedanje ureditev brez sprememb.

K 18. členu:

V tem členu se določijo prekrški in globe za operatorja aerodroma. Za prekrške v zvezi z izvajanjem te uredbe se globe določijo v razponu. Globe morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Ob določitvi razpona globe za kršitve te uredbe se upoštevajo posledice za varnost v zračnem prometu, ki bi nastale, če bi evidenca ali zbirka podatkov o terenu in ovirah postala nepopolna ali bi bili podatki v njej napačni. Globa je torej določena v višini, da bo pridobitev (ustrezno kakovostnega) podatka za zavezanca ugodnejša, kot je globa za prekršek, če podatka ne zagotovi ali zagotovi podatek neustrezne kakovosti. Ocenjena vrednost stroškov za zajem, modeliranje in vpis posamične identificirane ovire v državno zbirko podatkov je med 150 in 500 EUR (odvisno od razpoložljivosti vseh potrebnih informacij za vpis in potrebe po terenski meritvi). Ocenjena vrednost stroškov za zagotovitev podatkov o terenu in ovirah je za območje 2a od 5.000 do 8.000 EUR za letališče, za območje 3 od 17.000 do 30.000 EUR za letališče in za območje 4 od 7.000 do 13.000 EUR za letališče (če gre za standardni obseg območja 120 m x 900 m).

Ohranja se dosedanja ureditev brez sprememb.

K 19. členu:

V tem členu se določijo prekrški in globe za predlagatelja postopka letenja in strukture zračnega prostora, ki ne zagotovi vzdrževanja, rednega pregleda ali objave postopka letenja ali strukture zračnega prostora v skladu s 14. členom te uredbe. Za prekrške v zvezi z izvajanjem te uredbe se globe določijo v razponu. Globe morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Ohranja se dosedanja ureditev brez sprememb.

K 20. členu:

Globe so predpisane v razponu, zato se na podlagi tretjega odstavka 52. člena v zvezi s tretjim odstavkom 3. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE in 5/21 – odl. US) doda tudi določba, ki v hitrem prekrškovnem postopku omogoča izrek globe, višje od najnižje predpisane, in sicer glede določb uredbe EU.

K 21. členu:

Z uveljavitvijo te uredbe prenehata veljati Uredba o izvajanju izvedbene uredbe (EU) o določitvi zahtev glede učinkovitosti in interoperabilnosti nadzora za enotno evropsko nebo (Uradni list RS, št. 168/20) in Uredba o izvajanju izvedbene uredbe (EU) o skupnih zahtevah za izvajalce storitev upravljanja zračnega prometa/izvajanja navigacijskih služb in drugih funkcij omrežja za upravljanje zračnega prometa ter njihov nadzor (Uradni list RS, št. 6/22). Utemeljitev je podana pri obrazložitvi 1. člena te uredbe.

K 22. členu:

Uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu. Takojšen začetek veljavnosti te uredbe je potreben, ker ureja materijo, ki je bila v predpisih EU uveljavljena dne 5. oktobra 2023.